

GIỚI THIỆU SÁCH CỦA TỦ SÁCH “THĂNG LONG NGÀN NĂM VĂN HIẾN”

Tên sách: Tuyển ký - tản văn Thăng Long - Hà Nội

Chủ biên: PGS.TS. Nguyễn Đăng Điệp

Thể loại sách: Văn học - Nghệ thuật

Số trang: ước 2150 trang

Số tập: 3 tập

*** Tóm tắt nội dung:**

- Là những bài ký, tản văn của nhiều tác giả hoặc vô danh được tuyển chọn lại trong suốt thời kỳ lịch sử từ năm 1010 - năm Lý Thái Tổ soạn “Thiên đô chiếu”, dời kinh đô từ Hoa Lư về thành Đại La, lấy tên Thăng Long đến Hà Nội ngày nay.

- Trong suốt 10 thế kỷ với biết bao biến thiên, đổi thay của đất nước, của Thủ đô thì những bài ký, tản văn - với vai trò “được ghi chép” hay nói đúng hơn là mang dấu ấn trực tiếp của “sự kiện” đã thể hiện một bức tranh khá sinh động, chân thực và khá đầy đủ về cuộc sống xã hội, con người, văn hoá, lối sống phong tục truyền thống của kinh thành Thăng Long xưa (từ năm 1010) trải qua bao biến thiên lịch sử cho đến Hà Nội ngày nay.

- Trong tuyển tập ký, tản văn này đã thực sự dựng lại được sự hình thành và phát triển của Thủ đô Thăng Long - Hà Nội qua mỗi giai đoạn lịch sử. Các bài viết đã thể hiện những gì rất đời thường, từ miếng cơm, manh áo đến những chiến tích, từ những người bình dị đến các danh nhân, anh hùng lịch sử. Bắt đầu từ cổ, trung đại đến hiện đại, Thăng Long - Hà Nội đã tạo nên diện mạo của mình qua mỗi bài ký, tản văn.

*** Đề cương chi tiết**

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Mục đích, ý nghĩa và đối tượng phục vụ

- Tuyển chọn các tác phẩm ký về Hà Nội từ xưa đến nay (bao gồm phóng sự, tùy bút, bút ký, tản văn). Đây sẽ là bộ tuyển công phu, bao gồm những tác phẩm xuất sắc, có giá trị lâu dài, phản ánh khá toàn diện đời sống Hà Nội và con người Hà Nội trong lịch sử nghìn năm.

- Ký về Hà Nội không chỉ tái hiện lại Hà Nội trong đời sống thường nhật mà còn giúp ta hiểu Hà Nội từ chiều sâu tinh thần.

- Tuyển tập sẽ phục vụ đông đảo bạn đọc yêu Hà Nội, là tài liệu hữu ích cho các nhà nghiên cứu, cho giáo viên, học sinh các cấp.

2. Tình hình nghiên cứu và sự cần thiết phải xây dựng lại đề tài:

2.1 Tình trạng đề tài

Đây là công trình dài hơi đầu tiên tuyển chọn ký về Hà Nội từ trung đại đến hiện đại. Những người tuyển chọn sẽ tham khảo thêm các công trình trước đây để bổ sung, hoàn thiện.

2.2 Liệt kê danh mục các tác phẩm, công trình có liên quan đến đề tài đang thực hiện (tên công trình, tác giả, nơi và năm công bố)

- Vũ trung tùy bút (Phạm Đình Hồ)
- Thượng kinh ký sự (Lê Hữu Trác)
- Miếng ngon Hà Nội, Thương nhớ mười hai (Vũ Bằng)
- Chuyện cũ Hà Nội (Tô Hoài), Nhà xuất bản Hà Nội, 1986
- Toàn tập Nguyễn Tuân
- Toàn tập Vũ Trọng Phụng
- Hà Nội 50 mùa thu, Nhà xuất bản Hội Nhà văn, 2004
- Tinh hoa Hà Nội (Mai Thục), Nhà xuất bản Hà Nội, 1998 và nhiều công trình khoa học, nhiều tác phẩm văn học khác

2.3 Phân tích, đánh giá cụ thể những vấn đề còn tồn tại, hạn chế của tác phẩm, công trình nghiên cứu trước và các yếu tố, các nội dung cần đặt ra ở đề tài này (nêu rõ nếu thành công thì đạt được vấn đề gì?)

- Các tuyển tập ký trước đây thường tập trung vào một chủ đề nhỏ hoặc chưa đầy đủ, hệ thống về Hà Nội nghìn năm.

- Các tuyển tập cũng chưa chú ý làm nổi bật tính đa dạng, phong phú, tinh tế của cuộc sống tâm hồn người Hà Nội, chưa bao quát được lịch sử Hà Nội qua các tác phẩm ký từ thời trung đại đến nay.

3. Cách tiếp cận

- Tiếp cận tối đa các văn bản về ký, phóng sự, tản văn... từ xưa đến nay để phân loại, chọn lọc những văn bản có giá trị nhất về tư tưởng và nghệ thuật, trên cơ sở đó, hình thành một tuyển chọn thực sự có ý nghĩa chào mừng 1000 năm Thăng Long - Hà Nội.

- Chú ý cả sáng tác của những người hiện đang sống ở tổng nước và ngoài nước để có cái nhìn đa dạng hơn về các tác phẩm ký viết về Hà Nội.

4. Phương pháp nghiên cứu

Luận cứ rõ việc lựa chọn các phương pháp nghiên cứu, điều tra phù hợp với nội dung của đề tài. Làm rõ tính mới, sáng tạo, độc đáo của các phương pháp nghiên cứu và điều tra tư liệu

- Phương pháp văn bản học: Chú ý đến những văn bản có độ tin cậy, toàn bích.
- Sử dụng các phương pháp so sánh, đối chiếu... bảo đảm tính chính xác về tư liệu.
- Đối với những tác phẩm có hiện tượng tam sao thất bản, sẽ căn cứ vào những thành tựu nghiên cứu mới nhất để khẳng định văn bản đúng, tránh sai sót ở mức cao nhất.

PHẦN NỘI DUNG

- Đây là tập sách kỷ niệm Thăng Long - Hà Nội tròn 1000 năm. Vì thế, các tác phẩm được chọn phải là những tác phẩm tiêu biểu nhất thể hiện vẻ đẹp về Thăng Long - Hà Nội.

- Tập sách sẽ cố gắng tuyển chọn các tác phẩm hay để vừa thể hiện được cuộc sống đa dạng, phong phú của người Hà Nội đồng thời thể hiện được chiều sâu văn hoá, cốt cách, tâm hồn người Hà Nội qua các thời kỳ lịch sử khác nhau.

Kết cấu:

Tổng quan

- Bài Tổng quan cố gắng nêu và phân tích được những nét đặc sắc nhất về tâm hồn, cốt cách, truyền thống yêu nước, truyền thống văn hoá lâu đời của người Hà Nội qua các tác phẩm ký - tản văn tiêu biểu, đặc sắc cả về nội dung và nghệ thuật qua các thời kỳ lịch sử khác nhau. Cấu trúc cơ bản của phần này như sau:

+ Giới thiệu khái quát về ký - tản văn Thăng Long - Hà Nội. Chú ý thích đáng hai bộ phận: Ký - tản văn do người Hà Nội viết (những tác phẩm này có thể viết về Hà Nội, có thể viết về văn hoá, con người nói chung); Ký - Tản văn viết về Hà Nội (đây là phần cơ bản nhất thể hiện vẻ đẹp Thăng Long - Hà Nội ngàn năm văn hiến).

- Từ quan điểm lịch sử, bài viết tiến hành phân tích, lý giải những nét đặc sắc, tinh hoa của Hà Nội và người Hà Nội từ thời lập đô đến nay qua những tác phẩm ký - tản văn xuất sắc.

Phần tuyển chọn tác phẩm

A. THỜI KỲ TRUNG ĐẠI (TỪ THẾ KỶ X ĐẾN 1900)

1. *Viết điện U linh* (Lý Tế Xuyên)

- *Thiên tế địa chủ Xã Tắc đế quân* (Truyện thần Xã Tắc)

- *Đô thống khuông quốc tá thánh vương* (Truyện Lê Phụng Hiểu)
- *Thái úy trung huệ vũ lượng công* (Truyện Mục Thận)
- *Quảng lợi thánh hựu uy tế phu cảm đại vương* (Truyện thần Long Độ)

2. *Thiền uyển tập anh* (Khuyết danh)

- *Vân Phong thiền sư* (Thiền sư Vân Phong)
- *Viên Chiếu thiền sư* (Thiền sư Viên Chiếu)
- *Lý Thái Tông*
- *Đạo Hạnh thiền sư* (Thiền sư Đạo Hạnh)